

Sangskattekisten

Arbejdshæfte

Indholdsfortegnelse

	1. Hjulene på bussen	s. 1
	2. Mester Jakob	s. 3
	3. Tommelfinger	s. 5
	4. Lille Peter Edderkop	s. 7
	5. Fem små aber	s. 9
	6. Med hænderne si'r vi	s. 11
	7. Jeg gik mig over sø og land	s. 13
	8. En elefant	s. 15
	9. I en skov en hytte lå	s. 17
	10A. Øjne ører næse mund	s. 19
	10B. ABC sangen	s. 21
	11. Bro bro brille	s. 23
	12A. Lille Lise	s. 25
	12B. Sommerfuglen	s. 27
	12C. Bjørnen sover	s. 29
	13. Ti indianerbørn	s. 31
	14. Tingelingelater	s. 33
	15. Vil du, vil du	s. 35
	16. Så går vi rundt om en enebærbusk	s. 37

Om Sangskattekosten

SANGSKATTEKISTEN

Sangskattekosten er vores alle sammens. Det er de kendte danske sange, som vi gerne vil puste nyt liv i, så vi alle kan blive ved med at få glæde af vores fælles sangskat.

I 2014 søsatte Aarhus Musikskole sprogstimuleringsprojektet SANGSKATTEKISTEN med udgangspunkt i sang, musik og bevægelse. I den forbindelse fik vi lavet animationsfilm med nye indspilninger af kendte børnesange. Filmene blev hurtigt meget populære, og vi har siden arbejdet musikpædagogisk med at give de kendte og elskede børneklassikere nyt liv – også i undervisningen på hold og i institutioner – bla. gennem nye legeforslag og alternative tekster til sangene.

ARBEJDSHÆFTET

Arbejdshæftet er rettet mod alle, som gerne vil arbejde med musik og sang i fællesskaber med børn. I hæftet er der nye tekster, legeforslag og musikpædagogiske overvejelser til Sangskattekostens sange. Det skal betragtes som et værktøj til at få nye idéer til de velkendte sange og vores håb er, at det kan give inspiration til selv at medskabe og digte nye lege, tekster og former for deltagelse. Arbejdshæftet udvikles løbende, efterhånden som Sangskattekosten vokser.

HVORFOR SANGSKATTEKISTEN

- Sangskattekosten er det fælles tredje, der gør at alle kan deltage - på tværs af generationer og sociokulturelle baggrunde.
- Sangskattekosten består af sange der har overlevet og fortsat lever og udfoldes som dansk sangskat. Dette skaber en sammenhængskraft og tryghed, båret af fælles barndoms-erindringer om fællesskaber bundet sammen af fællessangen.
- Sangskattekosten skaber stor grad af deltagelse og medskaben pga. det overskud der opstår når sangene ligger på rygraden af alle.
- Sangskattekostens velkendte sange, giver overskud hos både børn, forældre og pædagoger til at synge med og deltage aktivt, samt at lege videre med sangene på egen hånd.

HVEM STÅR BAG?

Arbejdshæfte og alle tanker bag:
Signe Thorborg og Kirsten Pedersen

Om Musikvideoerne:

Sangene på hjemmesiden er indspillet i Finland Studio, Aarhus i maj 2014.

VOKAL: Camilla Dayyani

PIANO: Hans Esbjerg

KONTRABAS: Jens Jepsen

TEKNIK: Jacob Schjødtt Worm

TEGNEFILMENE: Marie-Louise Højer Jensen

Hjulene på bussen

Hjulene på bussen drejer rundt rundt rundt
 Rundt rundt rundt – rundt rundt rundt
 Hjulene på bussen drejer rundt rundt rundt
 Gennem hele byen

Dørene i bussen siger åbne og lukke
 Babyerne i bussen siger wah wah wah
 Børnene i bussen siger vi vil ha' en is
 Sure frøken madsen siger hold så op
 Folkene i bussen siger snakke snakke snakke
 Hornet i bussen siger båt båt båt

1. Hjulene på bussen

Muligheder for variation og progression

Næsten alle børn kender og elsker denne sang – og bla. derfor kan den have en utroligt samlende, motiverende og tryghedsskabende effekt på en børnegruppe.

TEMPO & DYNAMIK

Det at sangen er så velkendt, gør den velegnet til at arbejde med variation i tempo og dynamik. Lad børnene være med til at vælge om i skal synge hurtigt/langsomt, kraftigt/svagt, lave store eller små fagter.

MIME

Version A

Med større børn kan man også eksperimentere med at "synge" uden lyd – altså mime mundens bevægelser og lave fagterne, mens man hører melodien inde i hovedet. Det træner den musikalske forestillingsevne og hukommelse samt opmærksomhed på hinanden i gruppen – kan vi følges ad, selvom lyden ikke længere styrer?

MIME

Version B

Skal det være endnu mere avanceret kan en voksen – og sidenhen et barn – styre resten af gruppen ved at forme et "næb" med hver hånd, som peger ud mod gruppen. Når næbbet er lukket, kommer der lyd ud, men når det er lukket, mimer gruppen og hører melodien inde i hovedet (musikalsk forestillingsevne).

FANTASI

Sangen er også velegnet til at digte nye vers sammen med børnene – hvem skal med i bussen i dag, og hvad skal de sige eller gøre?

INSTRUMENTER

Percussion

Alle får et percussion instrument, og hvis der er flere af den samme slags kan man med fordel dele dem ud så børnene sidder i instrumentgrupper. Er der voksne nok til at være med i hver instrumentgruppe er det godt. Man kan fortælle at i dag skal der et stort orkester med bussen og i det orkester er der xxx instrument, hvor man så kan fortælle om hvert instrument og høre lyden af det.

Eksempel

*Orkestret i bussen spiller god musik
God musik – god musik
Orkestret i bussen spiller god musik
Gennem hele byen.*

Det kan øves nogle gange og derefter lade hver instrumentgruppe spille et vers alene.

*Guiroen i bussen spiller sådan her
...Gennem hele byen.*

Hvis alle har trommer kan man i stedet for arbejde med dynamik eller høre et barn ad gangen.

*Vigga i bussen spiller sådan her
...Gennem hele byen.*

og så lave hver andet vers, hvor alle trommer.

FOKUSPUNKTER

- Musikalsk forestillingsevne og hukommelse
- Fantasi
- Tryghed

MUSIKALSKE PARAMETRE

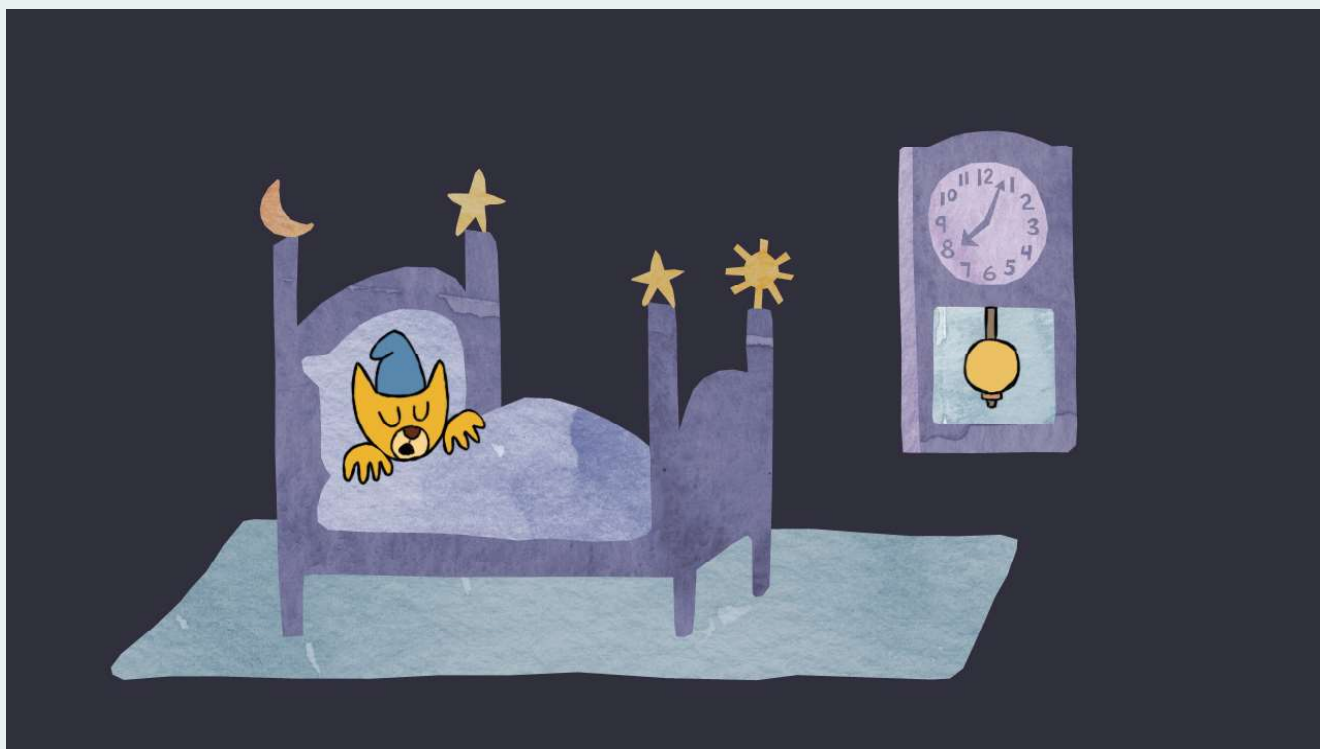
- Dynamik
- Tempo

LEGE

- Mime
- Digte nye vers
- Dirigentleg
- Store/små bevægelser

REDSKABER

- Trommer
- Percussion

Mester Jakob

Mester jakob, mester jakob
Sover du, sover du
Hører du ej klokken, hører du ej klokken
Bim bam bum, bim bam bum

Mine hænder, mine hænder
Her er de, her er de
Se hvor de kan vinke, se hvor de kan vinke
Gem dem væk, gem dem væk

Børnene hopper, børnene hopper
Ja de gør, ja de gør
Det' de nemlig go'e til, det de nemlig go'e til
Hop hop hop, hop hop hop

Jeg hør' torden, jeg hør' torden
Gør du det, gør du det
Pliske plaske regnvejr, pliske plaske regnvejr
Jeg bliver våd, jeg bliver våd

Nu velkommen, nu velkommen
Til musik, til musik
Vi skal til at synge, vi skal til at synge
Hør nu her, hør nu her

Nu farvel, nu farvel
Til musik, til musik
Vi skal til at slutte, vi skal til at slutte
Tak for i dag, tak for i dag

2. Mester Jakob

Muligheder for variation og progression

Sangen er meget velkendt blandt både børn og voksne, og derfor bruger vi den ofte som goddag- og farvelsang – især med nye grupper.

DIGTE

Melodiens struktur gør det nemt at digte nye vers til lege eller hverdagsaktiviteter. Som man kan se ovenfor er der allerede digtet utallige versioner, som bruges flittigt i institutioner og familier.

LYDE

Med mindre børn kan man variere ved at synge på "la-la la" forskellige vrøvl eller dyreløde og med større børn på bogstavlyde – vokalerne er lettest at synge på. Brug evt. billed- eller bogstavkort at vælge ud fra.

TROMMER

Brug "jeg hør' torden"-teksten og lav et "tordenbrag" på trommerne mellem de to første strofer. Prøv at imitere lyden af et brag, der kommer "rullende" – startende svagt, kraftigere og kraftigere og så svagere og svagere igen.

BEVÆGELSESLÆG 1

Brug "mine hænder"-teksten og lad børnene være med til at bestemme hvilke kropsdele I skal synge om og hvad de kan.

BEVÆGELSESLÆG 2

Syng om den bevægelse, børnene laver. Den voksne kan evt. tromme til – eller alle børn kan sidde i kreds med trommer og enkelte børn eller grupper (pigerne/drengene/alle dem med blåt) kan være i midten og lave bevægelsen.

STOPDANS

Syng om den bevægelse børnene laver – en voksen trommer til og laver stop midt i sangen, hvor alle skal stå stille – varier med at give opgaver til hvordan der skal stoppes (stå med spredte ben, på et ben, ligge på maven, ned på alle fire osv.) I stedet for at dem, der stopper sidst går ud af legen, kan man have den regel at én af dem, der er hurtige til at stoppe i den aftalte position får lov at bestemme hvordan I skal stoppe næste gang. På den måde, kan man arbejde konkurrence-elementet uden at der er deciderede tabere – og alle kan få lov at bestemme undervejs – men jo hurtigere man er, jo hurtigere får man også lov at bestemme.

FOKUSPUNKTER

- Kropsdele
- Medbestemmelse
- Reaktionsevne

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Dynamik
- Varieret stemmebrug

LEGE

- Goddag/Farvel sang
- Bevægelse
- Dyre- og bogstavsløde
- Hverdagssituationer

REDSKABER

- Trommer

Tommelfinger

Tommelfinger, tommelfinger, hvor er du?
Her er jeg, her er jeg, goddag, goddag, goddag

(Pegefinger, langefinger, ringefinger, lillefinger)

Alle fingre, alle fingre, hvor er i?
Her er vi, her er vi, goddag, goddag goddag

3. Tømmelfinger

Muligheder for variation og progression

ALMINDELIG/TRADITIONEL FAGTESANG

Når sangen synges som almindelig fagtesang, så giv god tid mellem versene til at finde og benævne de enkelte fingre før de gemmes på ryggen. Snak om hvorfor fingrene hedder, som de gør og hvad de bruges til. Dvæl lidt ved pegefingeren og brug tid på at udpege forskellige ting i rummet, som alle skal pege på – det kan styrke den fælles fokuserede opmærksomhed, udvide ordforrådet og udvikles til en sjov findeleg. Hvem kan først pege på: en blå bil, billedet af fiskene – lad også børnene skiftes til at finde på, hvad der skal peges på.

TØRKLÆDELEG

Gem ansigtet væk under hiffontørklæder og syng: fx: "alle piger alle piger hvor er I?" (dreng/børn/voksne) Eller farvekategorier: alle røde Kropsdele: "Mine fødder – hvor er de?"

RASLEÆGSLEG

Hvor man gemmer ægget og synger om hvor det er gemt.

"På min mave på min mave er mit æg – kom nu frem, kom nu frem – goddag goddag"

GODDAG SANG

"Søde Signe, søde Signe, hvor er du?
BØH! Her er jeg, her er jeg - goddag goddag goddag."

FOKUSPUNKTER

- Finmotorik
- Fælles fokuseret opmærksomhed på ting og personer i rummet
- Krop

MUSIKALSKE PARAMETRE

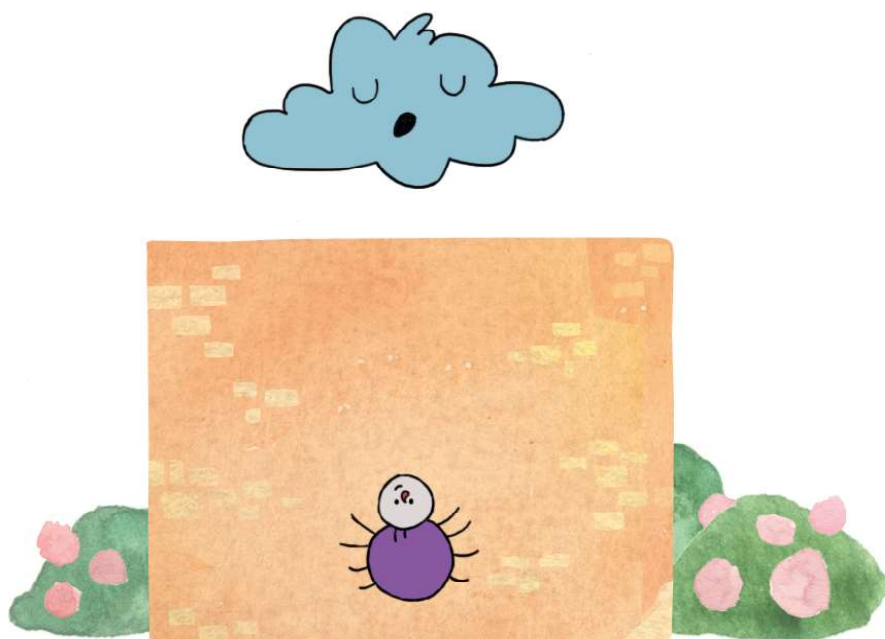
- Samtidighed
- Dynamik

LEGE

- Goddagsang
- Fagtesang

REDSKABER

- Rasleæg
- Tørklæder

Lille Peter Edderkop

Lille peter edderkop
Kravled' op ad muren
Så kom regnen og skylded' peter ned
Så kom solen og tørred' peters krop
Lille peter edderkop
Kravled atter op

I sin mors spindelvæv
Kravled han omkring
Men han bestilte ingen verdens ting
Så sagde hans mor : "du skal fange fluer"
Lille peter edderkop tog en gyngetur

4. Lille Peter Edderkop

Muligheder for variation og progression

TEMPO & DYNAMIK

Variér tempo, dynamik og størrelsen på bevægelserne – måske kan I også "synge" lydløst og stadig følges ad i fagterne, selvom I kun hører melodien inde i hovedet.

SANGMASSAGE

Prøv at lave første vers som en taktil oplevelse for børnene på skift en "sang-massage" – de større kan måske gøre det to og to sammen. Den ene sidder med ryggen til mens den anden "kravler" med fingrene, laver regnvejre og tørrer ryggen til sidst.

STÅENDE FAGTESANG

Først laver man almindelige vers siddende. Derefter kommer alle op at stå og synger/fagter "Store Peter Edderkop, kravlede op af muren..." Brug stemmen til at høre forskel på store og lille Peter. Ved store Peter strækkes kroppen op og alle bevægelser laves store med hele kroppen.

FOKUSPUNKTER

- Følges ad som gruppe
- Tryghed

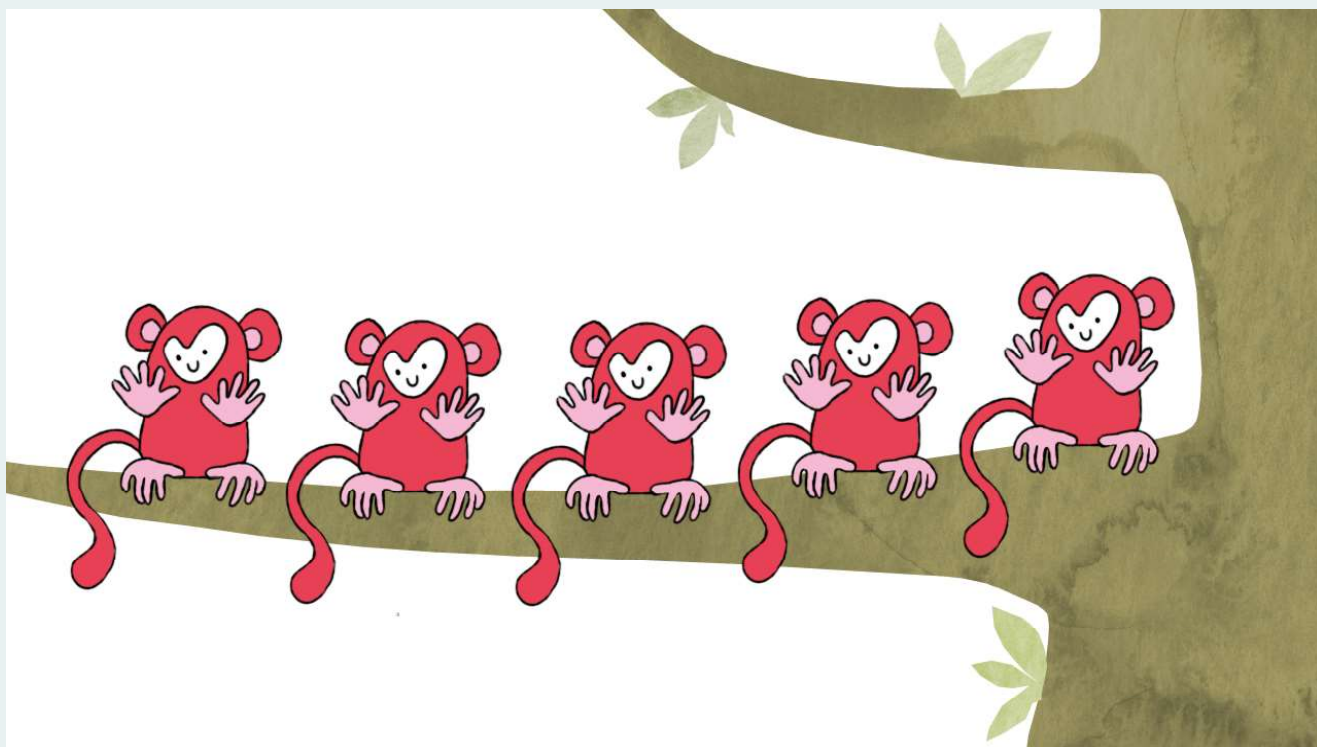
MUSIKALSKE PARAMETRE

- Musikalsk forestillings-evne
- Musikalsk hukommelse
- Dynamik

LEGE

- Store/små bevægelser
- Fagter
- Massage

REDSKABER

Fem små aber

Fem små aber sad på en gren
Fem små aber sad på en gren
Og drillede den store krokodille
Og drillede den store krokodille
De sagde: "æh bæ, du ka' ikke fange os, du ka' ikke fange os
Men den store krokodille svømmede nærmere og nærmere
Og haps

Fire små aber sad på en gren...

5. Fem små aber

Muligheder for variation og progression

HISTORIE

Start evt. med at se filmen sammen og snakke om handlingen – eller fortæl den som en historie. Måske med brug af konkrete eller billeder.

DUKKETEATER

Brug evt. fingerdyr (aberne) og en handskedukke (krokodillen) til at synge sangen som et lille dukketeater – eller tegn ansigter på børnenes fingre

BEVÆGELSE-/FANGELEG

Med større børn kan sangen laves til en bevægelses- og fangeleg – med trommer.. Tæl hvor mange børn der er. Et barn udnævnes til krokodille. "Krokodillen" og en voksenspiller tromme ved siden af hinanden, mens der synges "12 små aber hoppede rundt – og drillede den store krokodille (*alle stopper op og laver fagter til) – de sagde 'æh bæh du kan ikke fange os.'" Den voksne spiller trommehvirvel mens krokodillen rejser sig og fanger en abe "HAPS", som kommer med over og spiller tromme og bliver den næste fanger – brug evt. en krokodillehat/ grønt tørklæde til at markere hvem der krokodillen. Lad "aberne" skiftes til at bestemme hvilken bevægelse, de skal lave (hoppe, hinke, danse, kravle osv.) Den "gamle" krokodille kan enter lege med på gulvet igen, eller blive ved med at tromme, så der til sidst er en stor trommegruppe

FOKUSPUNKTER

- Tælle ned
- Mimik
- Bevægelsesmønstre
- Medbestemmelse

MUSIKALSKE PARAMETRE

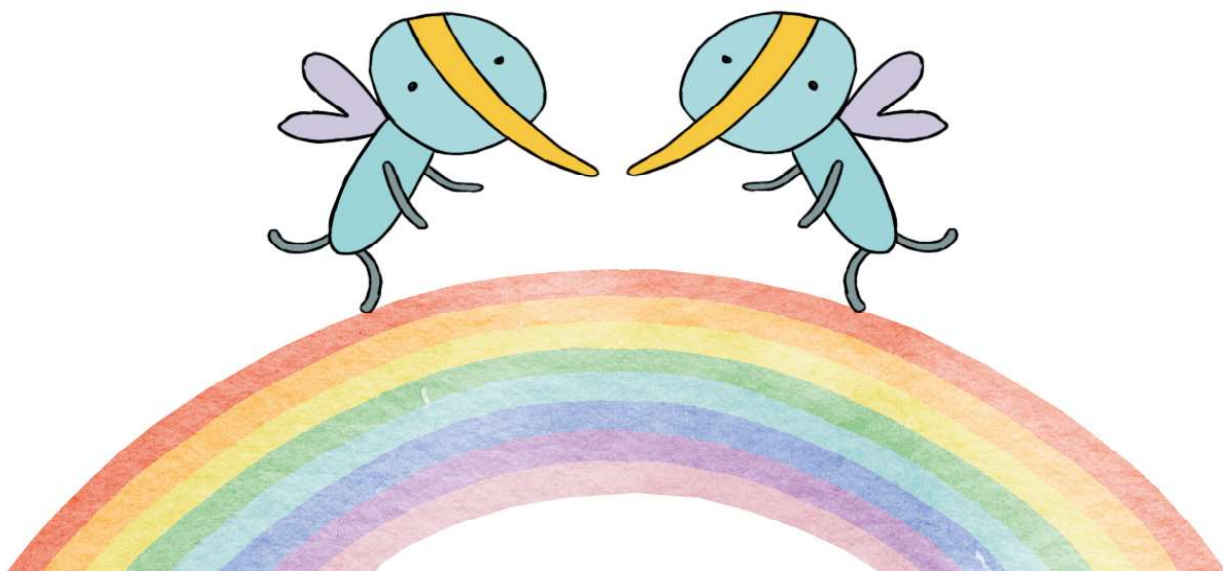
- Dynamik
- Samtidighed

LEGE

- Fangeleg
- bevægelsesleg
- Fagter

REDSKABER

- Trommer

Med hænderne si'r vi

Med hænderne si'r vi klap klap klap
Med fødderne si'r vi tramp tramp tramp
At du må huske på
Sådan skal en polka gå
Tra la la la la lalalala...

6. Med hænderne si'r vi

Muligheder for variation og progression

Den gamle sangleg kan laves helt fra vuggestuealderen og kan pga. den faste form have en meget samlende effekt samtidig med at børnene få brændt noget bevægelsesenergi af.

DANS

Giv god tid til at børnene kan findes sammen to og to eller i små grupper før "lalala-stykket". Nogle har måske brug for hjælp til at komme med i en gruppe. Forlæng evt stykket, så den del, hvor de danser rundt sammen bliver lidt længere

DANS & TAL

Med større børn kan man lave find-sammen-opgaver – fx 2 og 2, 3 og 3, 4 og 4, 5 og 5, 6 og 6, og til sidst alle.

FOKUSPUNKTER

- Koordination
- Bevægelse med fast struktur
- Sociale færdigheder
- Talmængder

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Rytmisk træning

LEGE

- Dans

REDSKABER

Jeg gik mig over sø og land

Jeg gik mig over sø og land
Der mødte jeg en gammel mand
Han sagde så og spurgte så:
"og hvor har du så hjemme?"

//: jeg har hjemme i trampeland, trampeland, trampeland ://
Og alle de som trampe kan
Ja de har hjemme i trampeland

7. Jeg gik mig over sø og land

Muligheder for variation og progression

TRADITIONEL UDGAVE

I den traditionelle udgave går alle i rundkreds med hinanden i hånden, mens sangen synges. Det aftales hvilket land man skal "have hjemme i" – trampeland, hoppeland, listeland osv. og alle laver den aftalte bevægelse på det sidste stykke i sangen.

I begyndelsen kan det være en god idé, at det er en af de voksne, som bestemmer landene (bevægelserne) – det giver ro for børnene til at lære formen at kende og kan også udvide repertoiret lidt og give børnene inspiration til at vælge nye bevægelser. tænk på at vælge meget forskellige bevægeleseskvaliteter – hurtige, langsomme, store, små, svære, nemme, vilde stille – og lad sangen – og evt. den voksnes trommespil - afspejle bevægelserne i tempo og dynamik. Gentag evt. bevægelsesdelen, så der bliver mere tid til at udforske nye bevægelser.

VUGGESTUE

Med mindre børn kan det være rigtig svært at få det med at gå i kreds med hinanden i hænderne til at fungere – i stedet kan man gå lidt friere rundt eller stå i kreds og trampe på stedet. Det kan også være en god idé at forlænge bevægelsesstykket, så alle kan nå at komme godt i gang med bevægelsen før den er forbi. //: gentag linjen mellem disse tegn ://

TROMMER

Legen kan også kombineres med trommespil: Alle deltagere sidder i rundkreds med hver deres tromme. På første del af sangen trommer man i sangens puls eller "gå-rytme". Alt efter alder kan det være med begge hænder samtidig, fra hånd til hånd eller skiftevis begge hænder på trommen og så et klap. Efter "og hvor har du så hjemme" aftales det hvilken bevægelse, der skal laves. Børnene vælger nu selv, om de vil ind i midten og lave bevægelsen eller blive siddende og tromme til. Lad børnene spille frit på dette stykke, men snak om hvordan I kan afpasse tempo og dynamik – når der listes kan man fx spille med pegefingrene. Er der for mange børn til, at der er plads til alle i midten, kan man veksle mellem drenge og piger, så de hver anden gang er i midten og hver anden gang spiller til.

VED BORDET

Med helt små børn kan sangen laves som tromme/fagtesang siddende ved bordet. De valgte bevægelser kan så være vinke, klappe, dryppe, tromme osv.

FOKUSPUNKTER

- Udforskning af bevægelsesmuligheder
- Medbestemmelse

MUSIKALSKE PARAMETRE

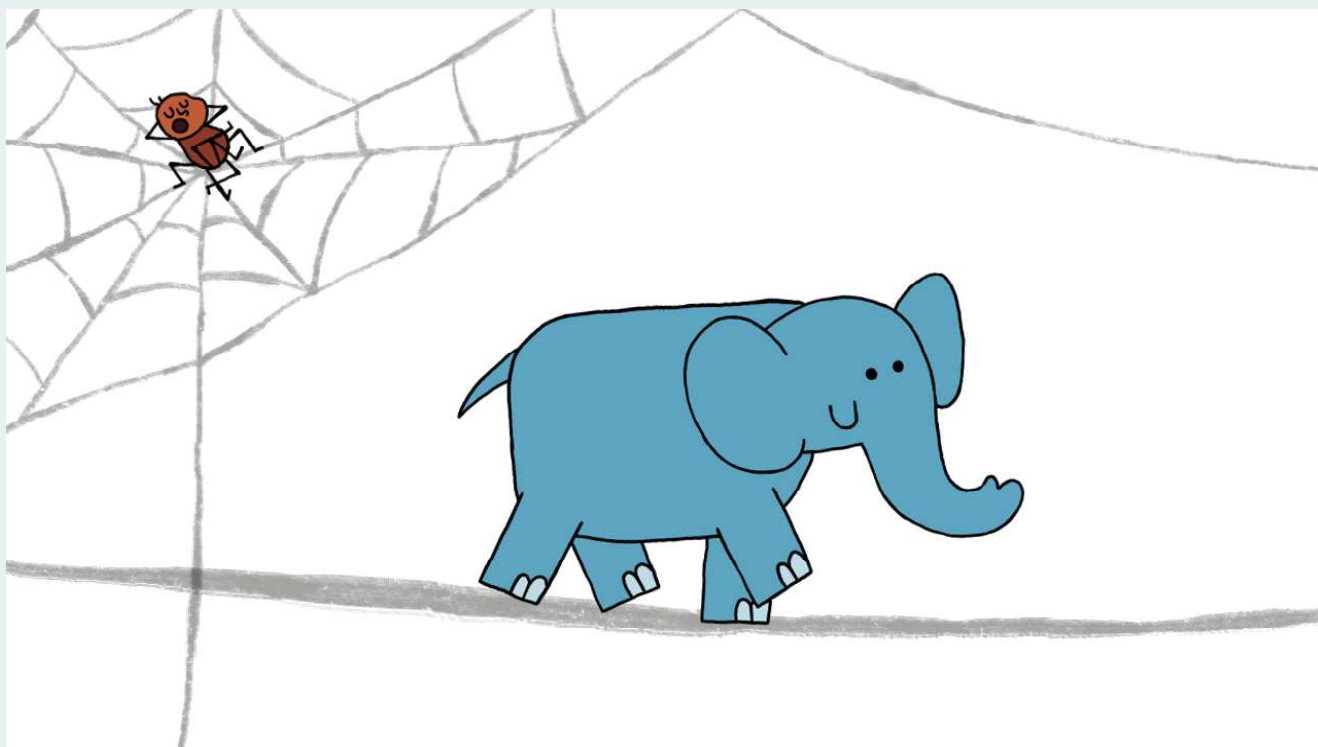
- Dynamik

LEGE

- Bevægelsesleg
- Fagter

REDSKABER

- Trommer

En elefant

En elefant kom marcherende
Hen ad edderkoppens fine spind
Fandt at vejen var så int'essant
At den byder op endnu en elefant

Fem grønne frøer kommer hoppende
Hen ad edderkoppens fine spind
Fandt at vejen var så int'essant
At den byder op endnu en lille grøn frø

*(lad trommerne stoppe på At)

8. En elefant

Muligheder for variation og progression

TROMMER

Start evt. med at side i rundkreds og tromme på lår eller trommer – enten puls med begge hænder samtidigt, skiftevis højre og venstre eller "lår-klap". Lad trommerne stoppe på ordet AT i sidste linje. Det giver et naturligt musikalsk break i rytmen, som gør sangen mere interessant at spille – og kræver at man koncentrerer sig og ikke bare "trommer bevidstløst derudad"

Lad derefter et barn trampe rundt om kredsen som elefant. På ordet AT, stopper barnet og byder en ny elefant op. Der tælles hvor mange de nu er, og den nye elefant går forrest i næste vers og får lov at byde den næste op.

BALANCE

I kan evt. se tegnefilmen sammen og tale om hvor skørt det, er at elefanten må balancere på et edderkoppespind og herefter lege legen hvor børnene skal gå balancegang på en snor eller kridt/ malertape-streg på gulvet.

NYE VERS/TROMME

Det er sjovt at digte vers om andre dyr – og det kan hjælpe på det fælles fokus at have en drejeskive med forskellige dyr i midten. På skift får et barn lov at komme ind i midten og dreje pilen – og bestemme hvordan det dyr, pilen lander på skal bevæge sig. Herefter bestemmer de andre børn og voksne selv om de vil med ud og bevæge sig rundt om cirklen som det pågældende dyr – eller blive siddende og tromme. Inden sangen startes tælles dyrene, så man ved hvor mange man skal synge om – og der laves evt aftaler om, hvordan teksten skal formes. Fx: "Otte giftig' slanger kommer krybende"

Evt. kan trommespillet justeres så det passer til det pågældende dyrs bevægelser (fx hurtig rytme til en galoperende hest, fingerspil til en listende mus eller skrabende negle til en krybende slange)

Har man ikke en drejeskive, kan man bruge laminerede billeder af dyr, som ligger med ryggen opad og vendes af et barn ad gangen efter, tur eller man kan bruge legetøjsdyr, som trækkes fra en pose eller kasse med lukkede øjne. Den der trækker, kan enten selv gætte dyret ud fra formen – eller få lov at se det selv først og give ledetråde, som de andre børn skal gætte ud fra. Fx: "Det er et dyr med brune pletter og en lang hals"

FOKUSPUNKTER

- Tal
- Vente på tur
- Balance
- Fælles fokus
- Dyrebevægelser
- Gætteleg m. ledetråde

MUSIKALSKE PARA.

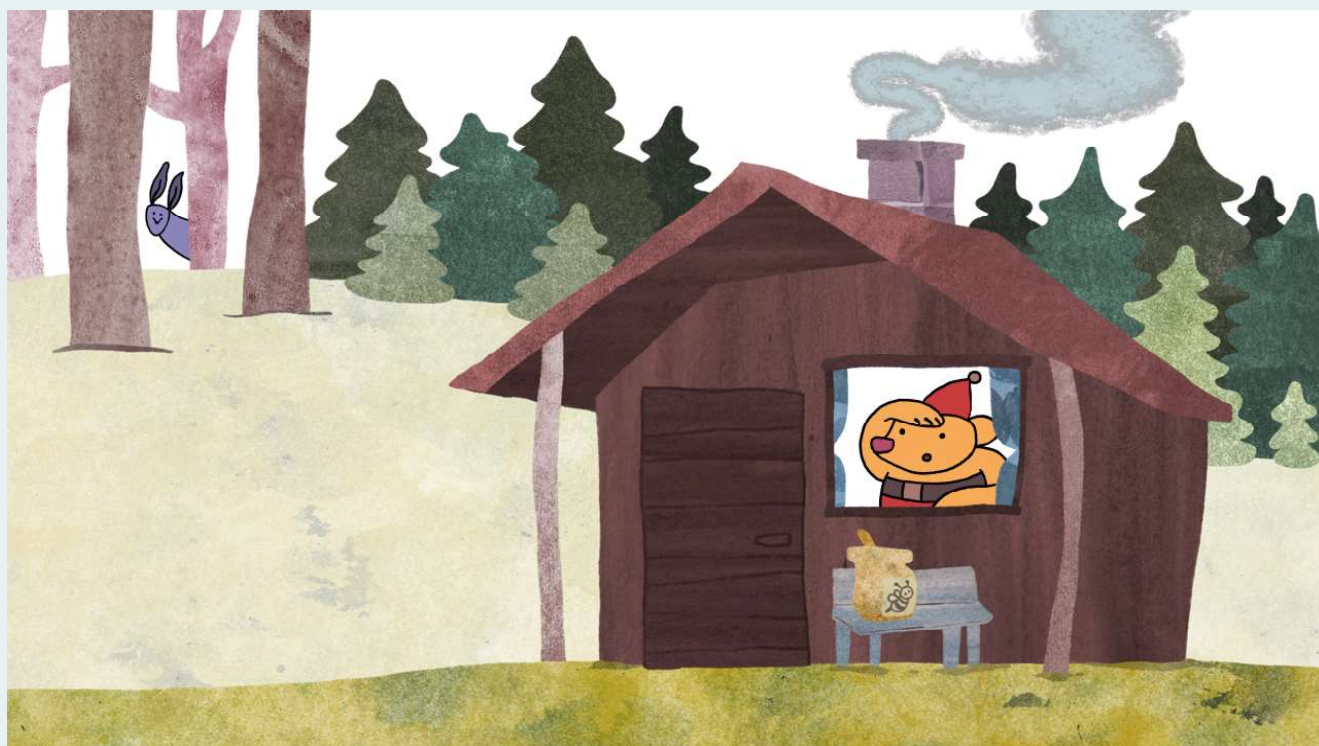
- Musikalsk periodefor-nemmelse

LEGE

- Lår/klap
- Digte nye vers

REDSKABER

- Trommer
- Drejeskive
- Dyrekort
- Konkreter

I en skov en hytte lå

I en skov en hytte lå
 Nissen gennem ruden så
 Haren kom på lette tå
 Bankede derpå
 Nisse hjælp mig i min nød
 Skyder jæg'ren, er jeg død
 Lille hare kom herind
 Ræk mig poten din

Jæg'ren kom til hytten hen
 Sig mig nisse, lille ven
 Har du set en hare fin
 Her på marken din?
 Nej hr. Jæger har jeg ej
 Gå du blot igen din vej
 Jæg'ren vendte sig og gik
 Haren ej han fik

*Tegn hyttens tag, vægge og gulv i luften
 Hold hånden spejdende over øjnene
 Hoppende fingre på modsatte arm
 Banke på – i luften eller gulvet
 Bedende hænder og hovedet på skrå
 Vis et gevær der sigter og skyder
 Vinke nogen hen til sig
 Give sig selv hånden*

*Sigte med gevær
 Formanende pegefinger
 Lave hareører
 Cirkelbevægelse med flad hånd
 Ryste på hovedet
 Begge hænder – vinke nogen væk
 Geværet på skulderen
 Slå ud med hænderne*

9. I en skov en hytte lå

Muligheder for variation og progression

HISTORIEN

Start evt. med at se filmen sammen og snakke om handlingen – eller fortæl den som en historie med lidt mere mundret tekst og ordstilling end selve sangen ("Der var en gang en nisse, som boede i en lille hytte langt ude i skoven. En dag kom en hare hoppende og bankede på...") Tal om hvad det er der sker og om det moralske dilemma – Hvor er haren, da jægeren kommer til hytten? Hvorfor lyver nissen? - og må man godt det?

FAGTER

Når I skal lære fagterne, så giv god tid så børnene kan nå fra den ene bevægelse til den næste, og tal også om hvad det er I viser – evt. kan de inkluderes allerede i historien ovenfor.

SANGKORT

Brug billedkort med en tegning til hver sanglinje og få børnene til at lægge dem i rækkefølge, så de viser sangens handling fra start til slut. Store børn kan evt. selv være med til at tegne billedkortene – eller bestemme, hvad der skal være på det som illustration til handlingen og få en voksen til at tegne det.

ROLLESPIL

Lav sangen som rollespil. Hvis I er tre voksne, så start med at have alle børnene på hold med én af de voksne. Sangen gennemspilles nu tre gange i træk, så børnene får prøvet alle tre roller. De to andre voksne spiller de øvrige roller. Ugen efter kan I så dele op i hold, så der er børn med på alle holdene. Med tiden kan børnene måske rollerne så godt, at de kan spille rollerne enkeltvis, men det skaber megen ventetid, for resten af gruppen, så måske er det bedre at holde fast i hold-modellen.

DYNAMIK/MIME

Når I har leget sangen som rollespil mange gange er handlingen helt på plads, kan det være sjovt at gå tilbage til fagteversionen – og evt. udfordre yderligere ved at nynne melodien uden ord, mens I laver fagterne. I kan også variere dynamikken og størrelsen på fagterne (fx synge helt svagt med bittesmå fagter).

FOKUSPUNKTER

- Huske narrativt forløb
- Koble billeder og tekst
- Etik og moral

MUSIKALSKE PARAMETRE

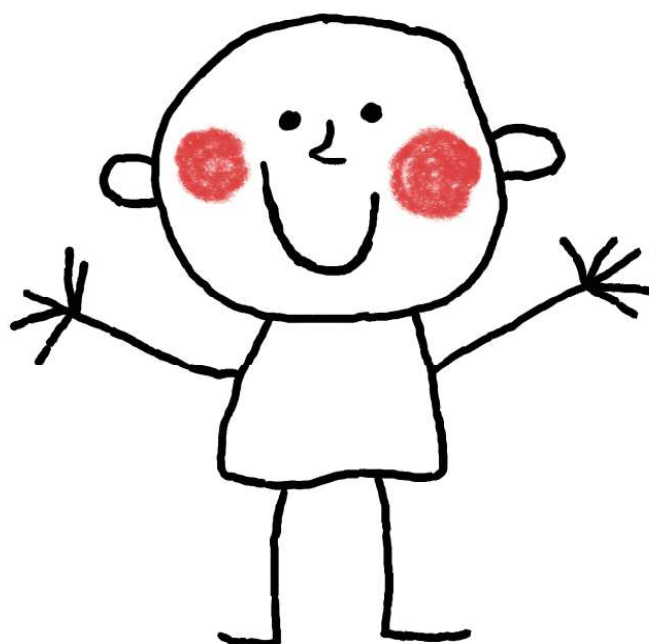
- Dynamik
- Musikalsk hukommelse
- Periodefornemmelse

LEGE

- Store og små bevægelser
- Fagter
- Rollespil
- Mime

REDSKABER

- Sangkort

Øjne ører næse mund

Øjne, ører, næse, mund

peg på de nævnte kropsdele

Kinden den er rød og rund

tegn cirkler på kinderne m. pegefingrene

Ar - me to med

kryds armene over brystet og klap på overarmene på de understregede stavelser

Hænd - er små

klap i hænderne på de understrede stavelser

Ma - ve, ben med

klap på hhv. Mave og lår på de understregede stavelser

Fød - der på

tramp med fødderne på de understregede stavelser

10A. Øjne ører næse mund

Muligheder for variation og progression

FAGTER

Start med at få alle til at pege på de kropsdele der skal synges om – giv god tid til at alle kan nå at pege på det rigtige sted.

TEMPO/DYNAMIK/STEMME

Variér ved at skifte tempo, dynamik, toneleje (kraftigt/svagt, små/store bevægelser, hurtigt/langsomt) eller stemmekaraktér (synges som en lille mus eller en stor bjørn, heks, trold osv.). Start med at ændre på én ting ad gangen.

MIMIK/DYNAMIK

Brug evt. visuelle virkemidler til at vise hvordan der skal synges – fx en "Hoberman mini sphere" til at vise dynamik, humørikoner til at vise ansigtsmimik eller dyrekort til at vise stemmekarakter eller tempo.

MIME

Når sangen og bevægelserne er på plads, kan I udfordre jer selv ved at mime hele sangen med bevægelser, men uden at der kommer lyd ud ad munden. Klappene gør det let at følges ad og det er super træning for den **musikalske hukommelse** forestillingsevne, at man øver sig i at "høre" melodien inde i hovedet, mens man gør bevægelserne med mund og krop.

FOKUSPUNKTER

- Ansigts mimik
- Navne på kropsdele
- Rytmask motorisk koordination
- Samtidighed i gruppen

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Dynamik og tempo
- Musikalsk hukommelse
- Musikalsk forestillingsevne
- Stemmekaraktér
- Forberedelse til ABC sangen

LEGE

- Mimik
- Stemmelege
- Mime
- Fagter
- Bevægelser

REDSKABER

- Visuelle virkemidler
- Krop
- Hukommelse

ABC Sangen

A B C D E F G
H I J K L M N
O P Q R S T U
V X Y Z Æ Ø Å
28 skal der stå
På min lærers storetå

10B. ABC Sangen

Muligheder for variation og progression

ABCsangen er en sjov og nem måde at lære alfabetet at kende på. Det kan være en hjælp at se sangskattekistens tegnefilm, hvor bogstaverne kommer frem på skærmen samtidig med at de synges – især hvis der sideløbende arbejdes med at genkende bogstavernes lyd og symbol på andre måder (fx find dit forbogstav eller en vokal fra dit navn – eller snak om de dyr, som bogstaverne er formet som i tegnefilmen)

TEMPO & DYNAMIK

En sang tåler flere gentagelser, når der varieres i dynamik, tempo og stemmekarakter (se evt. "Øjne ører" for idéer) – lad børnene vælge hvordan der skal synges. Syng hele melodien på én bogstavlyd (vokaler og stemte konsonanter er lettest at synge på) og lad evt. børnene vælge blandt store udklippede, laminerede, bogstaver.

HOPPELEG FRA BOGSTAV TIL BOGSTAV

Tegn store felter med bogstaverne på gul/tavle med kridt og lad et barn hoppe på/udpege de enkelte bogstaver i takt til at der synges - her kan det være nødvendigt at have lidt "elastik" i tempoet, så barnet kan følge med. Man vælger at have fire børn oppe ad gangen - hver står klar ved starten af en af de fire bogstavlinjer og hopper først, når hans eller hendes bogstaver synges. På den måde kan alle nå at prøve, uden at sangen skal gentages FOR mange gange. Legen kan evt. kombineres med variationer i dynamik og tempo (liste ved svag sang, trampe eller hoppe ved kraftig)

FOKUSPUNKTER

- Bogstavnavne
- Eksperimenterende bogstav- og vrøvlelyde
- Bogstavleg

MUSIKALSKE PARAMETRE

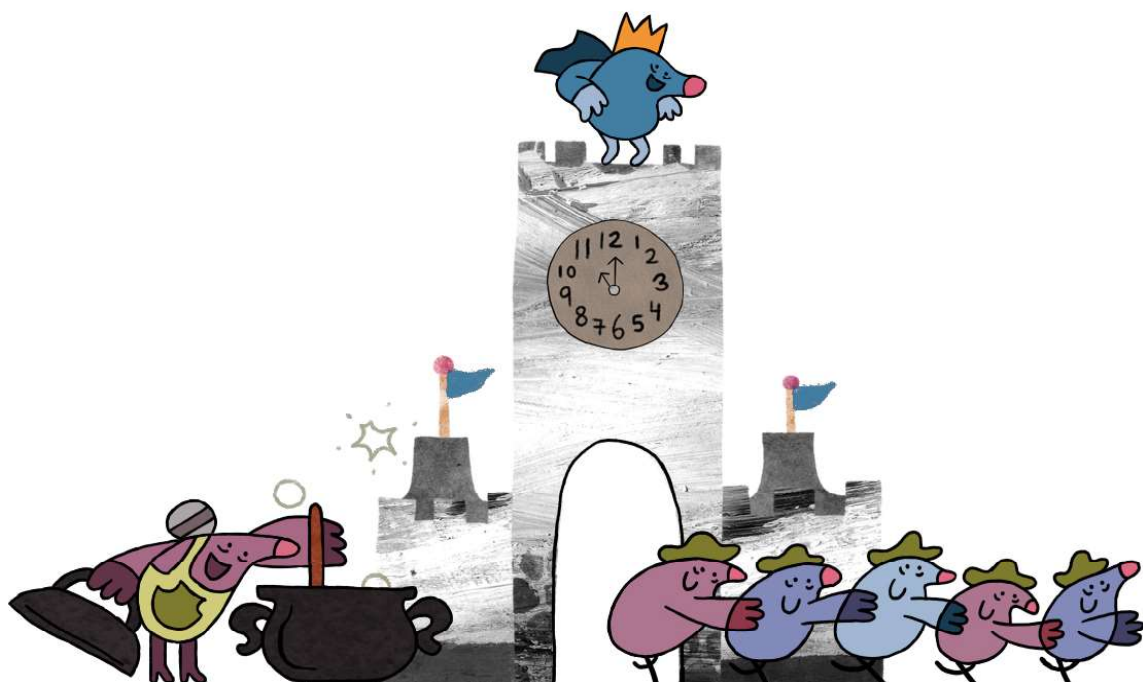
- Pulstræning
- Dynamik
- Tempo
- Stemmekarakterer

LEGE

- Hoppeleg fra bogstav til bogstav

REDSKABER

- Udklippede/tegnede bogstaver
- Bogstavkor
- Dyrekrot
- Sangkort

Bro bro brille

Bro bro brille
Klokken ringer ell've
Kejseren står på sit høje hvide slot
Så hvidt som et kridt
Så sort som et kul
Fare! Fare! Krigsmand
Døden skal du lide
Den der kommer allersidst
Skal i den sorte gryde
Første gang, så la'r vi ham gå
Anden gang så lige så
Men tredje gang så ta'r vi ham
Og putter ham i gryden

11. Bro bro brille

Muligheder for variation og progression

TRADITIONELT

Den traditionelle sangleg leges sådan: To personer tager hinanden i hænderne og rækker armene op, så det danner en bro.. resten af gruppen går på række rundt i rummet og under "broen" mens sangen synges. Dem der lander i "gryden" skal stille sig bag en af de personer som danner broen. Når alle er fanget slutter legen med en "tovtrækning" med eller uden tov, hvor de to grupper kæmper mod hindanden om at trække den modsatte gruppe over på sin side af en streg.

MOTORIKBANE OG INSTRUMENTER

Lav en motorikbane, som børnene uden hjælp kan komme rundt på. Helt enkelt kan man lave en cirkel med ærteposer, hulahopringe, trædesten etc. 2 voksne danner bro over banen, og den 3. voksne kan evt. spille til mens alle synger sangen og børnene kommer rundt på banen som aftalt (her kan man jo hoppe, kravle, gå baglæns etc.) Når et barn fanges får det valget mellem at spille på fx. rasleæg eller guiro. Barnet sætter sig på gulvet bag ved den voksne som er "rasleæg". Legen leges til alle er fanget. Nu er der et orkester med 2 slags instrumenter og man kan spille et vers, hvor vi rigtig ligger mærke til hvordan det lyder, når vi spiller. Herefter kan man afslutte med tovtrækning, som traditionelt.

FOKUSPUNKTER

- Motoriske udfordringer
- Spænding
- Balance

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Periode
- Timing
- Sammenspil

LEGE

- Traditionel bevægelsesleg
- Trækkeleg
- Instrumentspil
- Motorikbane

REDSKABER

- Percussion
- Trommer
- Ærteposer
- Hulahopringe

Lille Lise

Lille lise, lille lise
Fik en hue rød
Holdt så meget af den
Sov med den om natten
Lille lise, lille lise
Fik en hue rød

12A. Lille Lise

Muligheder for variation og progression

DIGTE VERS/KONKRETER

Sangen lægger op til, at man selv digter forskellige vers om hvilken ting, Lille Lise får med i seng. Brug evt. konkreter eller billedkort med ting som børnene på skift kan vælge. Der kan evt. være flere huer, kjoler eller andet, som er oplagt at have i flere farver, så det også giver anledning til at træne farvernes navne.

PUTTESEANCE

I kan også lave en hel lille putteseance ud af det, hvor det barn, som har valgt en ting, bliver puttet under et tæppe sammen med den valgte ting og derefter sunget om. Foregår det ved bordet, kan barnet bare sidde med tingen og lægge hovedet ned og lade som om det sover.

DIGTE/HVERDAG

Melodien er nem at digte nye tekster på til hverdagsdagssituationer. Fx hørt i vuggestue: "Lille Peter, lille Peter, du skal ikke græde. Snart så går det over, snart så går det over. Lille Peter, lille Peter, du skal ikke græde." De andre børn sang for det barn, som var ked af det. Bryder barnet sig ikke om at blive kaldt "lille", kan det udskiftes med "store", "søde" eller noget tredje.

FOKUSPUNKTER

- Medbestemmelse
- Omsorg
- Tryghed

MUSIKALSKE PARAMETRE

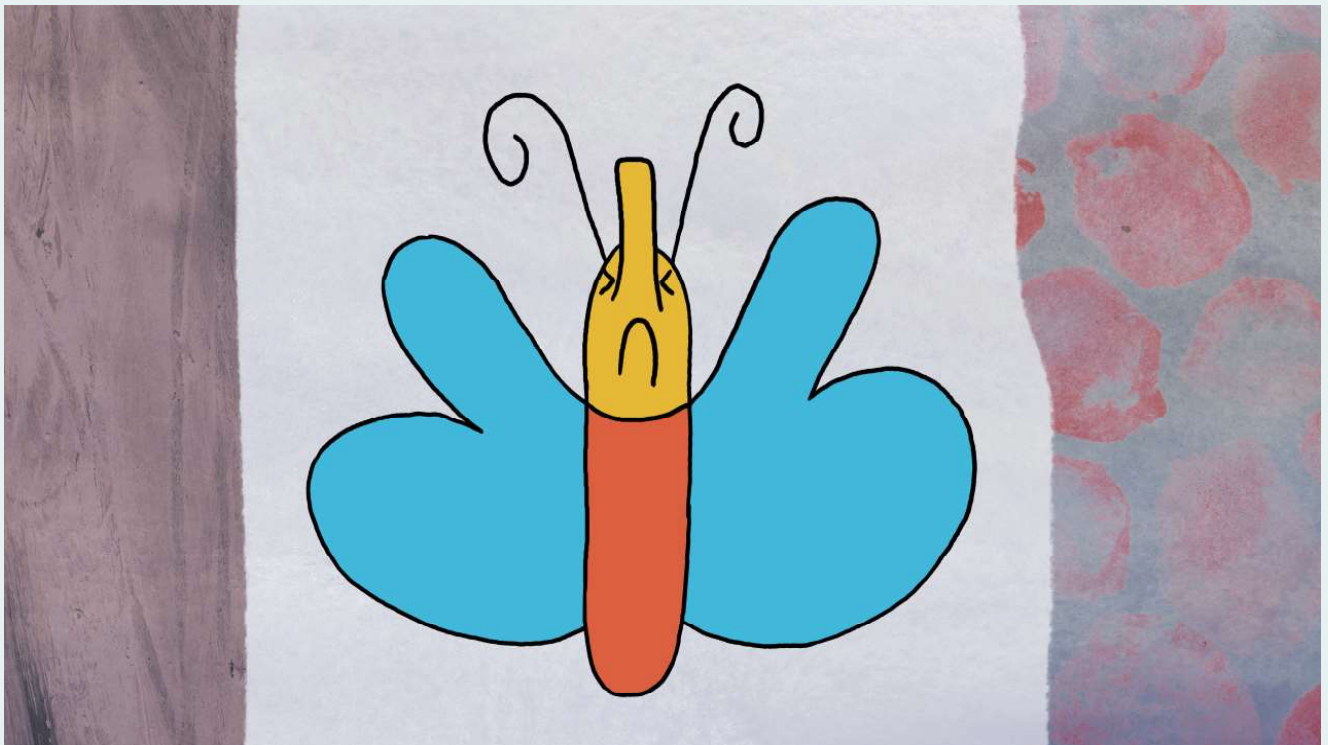
- Dynamik
- Tempo

LEGE

- Digte vers
- Bruge konkreter
- Farvetræning
- Putteseance

REDSKABER

- Konkreter som fx en rød hue etc.

Sommerfuglen

Sommerfuglen, sommerfuglen
Flyver rundt i stuen
Når den rammer ruden
Får den en på tuden
Sommerfuglen, sommerfuglen
Vil så gerne ud

12B. Sommerfuglen

Muligheder for variation og progression

FAGTER

Sommerfuglens baskende vinger kan vises med to hænder – enten hvor tommefingrene holder fast i hinanden og de andre fingre basker (lidt svært) eller bare med hænderne krydset, så de "sidder sammen" ved håndleddene (nemmere)

TØRKLÆDER/FARVER

I kan også lege med sangen, når I har chiffontørklæder fremme. Giv hvert barn to "vinger" – et tørklæde i hver hånd og leg at I flyver rundt i rummet. Eller lad et barn ad gangen få vinger og flyve rundt om kredsen af børn, men sangen synges. I kan også arbejde med farvekategorier, og aftale at først flyver dem med røde vinger, så de blå osv

FOKUSPUNKTER

- Fagter
- Vente på tur
- Farvetræning

MUSIKALSKE PARAMETRE

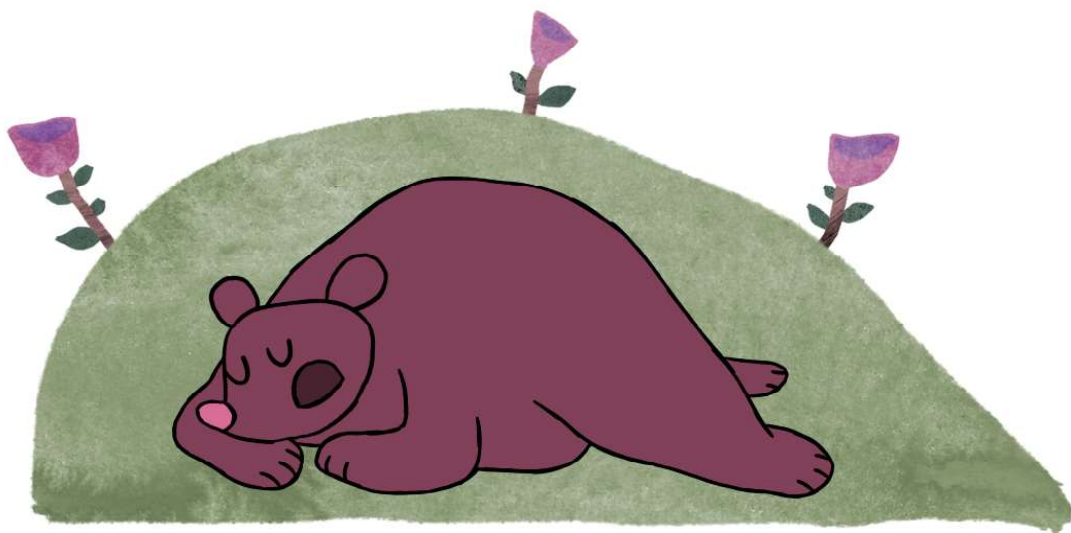
- Periodefornemmelse
- Dynamik

LEGE

- Fagter
- Tørklædeleg
- Farvetræning

REDSKABER

- Tørklæder

Bjørnen sover

Bjørnen sover, bjørnen sover
I sit lune bo
den er ikke farlig
når man blot er varlig
Bjørnen sover, bjørnen sover
I sit lune bo

12C. Bjørnen sover

Muligheder for variation og progression

TRADITIONELT

I den traditionelle version af sanglegen, er én person bjørnen, der sover i midten, mens de andre går i kreds om den og synger sangen. Bjørnen vågner og fanger et barn, som så er den næste bjørn.

VED BORDET

Med mindre børn er det oplagt at være bjørne sammen – ved bordet kan man bare lægge hovedet ned og "sove" – gør noget ud af bjørnens snorken og af at synge helt stille – måske lidt kraftigere lige før bjørnen vågner og alle siger "waah" og viser tænder og klør og ser skræmmende ud.

MED TØRKLÆDER

Med mindre børn kan man også lege gemmeleg med chiffontørklæder og alle synger "wahh" og trækker tørklædet af hovedet, når sangen er slut.

MED FALDSKÆRM

Med faldskærm er det sjovt og hyggeligt at ligge under den som bjørnens hule og snorke og prutte før sangen synges. På "wah" løfter de voksne faldskærmen op og bjørnene løber ud. Lav et lille ritual med faldskærmen mellem hver gennemsyngning. Fx et blæsevejr, der starter stille, bliver kraftigere for så at blive helt "vindstille". Nu løftes faldskærmen op på tælling og alle kigger under skærmen over på dem der sidder overfor: "1 kuk kuk – 2 kuk kuk – 3 kuk kuk og.....alle ind i hulen!" Det er den voksne, der siger kommandoen "alle ind i hulen" – impulsen til bare at smutte ind under faldskærmen med det samme må holdes tilbage og der øves samtidighed i gruppen, når faldskærmen skal løftes op og ned på tællingen.

FOKUSPUNKTER

- Ansigtsmimik
- Arousal
- Impulskontrol

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Samtidighed i gruppen
- Periodefornemmelse

LEGE

- Sangleg

REDSKABER

- Tørklæder
- Faldskærm

Ti indianerbørn

En indi to indi tre indianer
 Fire indi fem indi seks indianer
 Syv indi otte indi ni indianer
 Ti indianerbørn

tælle på fingrene

De hoppede ud i båden,
 Men båden tippede over

*håndflader samles – bevæges fremad
 håndflader formes som båd der tipper*

De svømmede og de svømmede
 Til de nåede ind til bredden

svømmebevægelser med armene

På bredden stod tju bang
 Og tog imod dem

*arme over kors, rank holdning
 arme bredes ud som velkomst)*

Mor kyssede dem og krammede dem
 Og lagde dem på puden

*luftkysse, kramme sig selv
 håndflader samlet under den ene kind*

Nu sover alle ti indianere

håndflader samlet under den ene kind

13. Ti indianderbørn

Muligheder for variation og progression

HISTORIEN

Brug lidt tid på fortællingen før I går i gang med sangen. I kan fx se filmen eller den voksne kan fortælle historien – evt. understøttet af billeder. Sæt evt. fagter på allerede under fortællingen. Tæl mellem hvert eneste vers – repetitionen gør at alle børn har mulighed for i hvert fald at være godt med på denne del.

BILLEDKORT

Lad børnene hjælpe med at huske rækkefølgen, når sangen repeteres. Hvad sker der først – og så... Brug evt. billedkort, som illustrerer de forskellige vers, og lad børnene på skift finde det næste kort, så de kommer til at ligge i rækkefølge på gulvet

TEMPO/DYNAMIK

Variér tempo og dynamik undervejs. Tælleversene kan fx synges hurtigt nogle af gangene – soveverset kan synges langsomt og stille osv.

MED TROMMER

I kan også lave sangen mens I har trommer fremme – stadig som fagtesang, men hvor hvert tal får et slag på trommen i stedet for at man "tæller på fingrene"

LEG MED TAL

Brug evt. billedkort med tal og talmængder, til at tale om tallene fra 1-10, øve at lægge dem i rækkefølge osv. med billeder eller tegninger, der er relateret til sangens indianer tema: 1 bål, 2 fjer, 3 tipier, 4 flitsbuer osv.

FOKUSPUNKTER

- Tal
- Hukommelse

MUSIKALSKE PARAMETRE

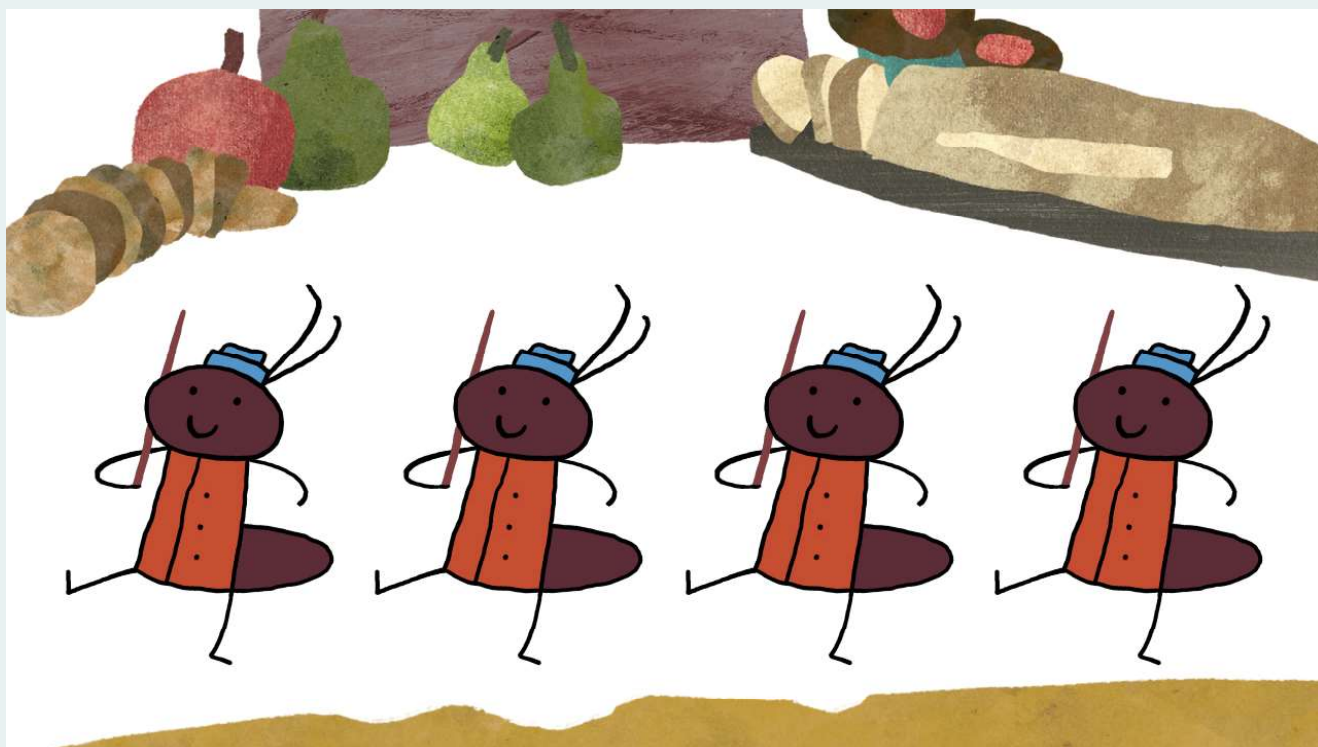
- Dynamik
- Tempo

LEGE

- Historiefortælling

REDSKABER

- Billedkort
- Trommer

Tingelingelater

Tingelingelater tinsoldater
Blymatroser bum bum bum
Se til højre se til venstre
Hele regimentet drejer om

Nu er klokken blevet mange
Nu må vi se at komme hjem
Ellers bli'r vor moder bange
hele regimentet om igen

14. Tingelingelater

Muligheder for variation og progression

TRADITIONELT

En sang man har marcheret til og leget i rækker og rundkredse.

TROMMER/LÅR-KLAP

Start med at lære sangen og formen mens i evt. trommer langsomt "lår-klap" i puls på første del og skiftevis højre/venstre hånd på lårene i hurtig puls på anden del.

TEMPO/PERIODE

Det er vigtigt at der er stor forskel på de to tempi – og for at øge opmærksomheden og spændingen inden den hurtige del starter kan den voksne holde en længere kunstpause inden indtællingen. Af samme grund anbefales det, at det lang tid (måske altid) kun er en voksen, der kan være "general". Begynder form og struktur at skride, dør legen hurtigt.

MED EN "GENERAL"

Når den musikalske form er på plads, viser den voksne hvordan han eller hun hhv. marcherer i takt, vender rundt og løber hurtigt rundt om kredsen med trommer mens resten trommer til. Herefter kan børn enkeltvis eller i grupper, være soldater på skift – dem der ikke er soldater, trommer til. Er rummet stort nok, kan man også lade børnene vælge selv om de vil marchere/løbe eller tromme.

"GENERALEN" GIVER KOMMANDO

Som indledning til hver runde stiller soldaterne på række bag "generalen", som giver kommandoer fx: "stå ret – gør honnør – stå på et ben – stå på tæer – spredte ben" osv. Her kan man lege med ansigtsmimik, balance alt efter børnenes alder.

FOKUSPUNKTER

- Impulskontrol
- Justering af arousal niveau
- Gruppering efter kategori
- Rum- og retningssans
- Balance
- Vente på tur

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Musikalske former
- Temposkift
- Trommespil

LEGE

- Fører/følgeleg
- Trommespil
- Reaktionsleg

REDSKABER

- Trommer

Vil du, vil du

Vil du, vil du, vil du, vil du, vil du
Med mig ud i skoven gå?
Ja men, ja men, ja men, ja men, ja men
Der skal 30 streger stå

Se nu, se nu, se nu, se nu, se nu
Det vil ikke rigtig gå
Ja så, ja så, ja så, ja så, ja så
Må du passe bedre på

Vente, vente, vente, vente, vente
Vente på den næste bus
Køre, køre, køre, køre, køre
Køre til den store skov

Trampe, trampe, trampe, trampe, trampe
Trampe hen ad skovens sti
Hoppe, hoppe, hoppe, hoppe, hoppe
Hoppe i en en pyt med vand

Liste, liste, liste, liste, liste
Liste mellem skovens træer
Samle, samle, samle, samle, samle
Sten til vores rasleæg

Rasle, rasle, rasle, rasle, rasle
Rasle, rasle, rasle, stop!
Rasle, rasle, rasle, rasle, rasle
Rasle, rasle, rasle, bom!!!

15. Vil du, vil du

Muligheder for variation og progression

TRADITIONELT

Den kan bruges som en "tegne-på-tavlen-sang" og kan laves på to måder.

1. Før sangen bliver sunget, tegner den voksne 30 lodrette streger på et stykke papir el. lign. Når sangen synges sættes en skrå streg over en streg ad gangen i takt med melodien, men alle synger sangen. Bagefter tælles alle krydsene højt af børn og voksne - mon der er 30?
2. Mens alle synger sangen, tegner den voksne streger til i takt og bagefter tælles igen. Det er en god idé at tegne og synge langsomt.

BEVÆGELSESHISTORIE

Med den alternative tekst kan man lege at man skal på skovtur, på turen kommer man igennem de forskellige bevægelser, som kan gentages efter behov. Fortæl gerne historien imellem versene og få evt. børnene til at digte med og lav nye vers, med nye bevægelser.

RASLEÆG

Her kan man rasle imens man synger om det og ende med et BOM! i gulvet, og på den måde træne periode og samtidighed i gruppen. Det kan også være en god måde at få gruppens koncentration fokuseret. Æggene kan nu gemmes et sted på kroppen og man kan udvide sangen ved at sige remsen: "Ingenting her, ingenting der" - "Hokus, pokus, filiokus" og så finde ægget frem igen.

VENTE PÅ TUR

Der er mange situationer i børns dagligdag både hjemme og i institution, hvor de skal vente, til det bliver deres tur; på at maden er klar, på at alle er i tøjet etc. Her er det oplagt at synge mens alle bliver klar eller mens rasleæg, trommer, etc. bliver delt ud: "vente, vente, vente, vente, vente, vente på et rasleæg". Digt selv videre til alle oplagte hverdagssituationer.

RYDDE OP SANG

Hvorfor ikke synge om det vi gør i stedet for kun at gøre det, så når trommerne skal på plads kunne man synge "trille, trille, trille, trille, trille, trille, trommer hjem" eller når faldskærmen skal væk, kan man i stedet hjælpes ad med at lægge den sammen ved at rulle den sammen ind mod midten og synge: "rulle, rulle, rulle..... rulle, rulle, rullepølse".

FOKUSPUNKTER

- Tal
- Vente på tur
- Samtidighed

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Periodefornemmelse
- Tempo

LEGE

- Tegne på tavlen
- Bevægelseshistorie
- Gemme på rasleæg
- Vente på tur sang

REDSKABER

- Rasleæg

Så går vi rundt om en enebærbusk

KROPSBEVIDSTHED

Så går vi rundt om en enebærbusk
Enebærbusk, enebærbusk
Så går vi rundt om en enebærbusk
Tidlig **mandag** morgen

Så gør vi såd'n når vi vasker vores arme
Vasker vores arme, vasker vores arme
Så gør vi såd'n når vi vasker vores arme
Tidlig **fredag** morgen

Så gør vi såd'n når vi vasker vores fødder
Vasker vores fødder, vasker vores fødder
Så gør vi såd'n når vi vasker vores fødder
Tidlig **firsdag** morgen

Så gør vi såd'n når vi vasker vores hænder
Vasker vores hænder, vasker vores hænder
Så gør vi såd'n når vi vasker vores hænder
Tidlig **lørdag** morgen

Så gør vi såd'n når vi vasker vores ben
Vasker vores ben, vasker vores ben
Så gør vi såd'n når vi vasker vores ben
Tidlig **onsdag** morgen

Så gør vi såd'n når vi vasker vores kinder
Vasker vores kinder, vasker vores kinder
Så gør vi såd'n når vi vasker vores kinder
Tidlig **søndag** morgen

Så gør vi såd'n når vi vasker vores mave
Vasker vores mave, vasker vores mave
Så gør vi såd'n når vi vasker vores mave
Tidlig **torsdag** morgen

BEVÆGELSESHISTORIE

Så gør vi såd'n når vi laver gymnastik,
Laver gymnastik, laver gymnastik,
Så gør vi såd'n når vi laver gymnastik,
Tidlig **mandag** morgen

Så gør vi såd'n når vi bager æblekage
Bager æblekage, bager æblekage
Så gør vi såd'n når vi bager æblekage
Tidlig **fredag** morgen

Så gør vi såd'n når vi danser med hinanden
Danser med hinanden, danser med hinanden
Så gør vi såd'n når vi danser med hinanden
Tidlig **firsdag** morgen

Så gør vi såd'n når vi pakker vores kurv
Pakker vores kurv, pakker vores kurv
Så gør vi såd'n når vi pakker vores kurv
Tidlig **lørdag** morgen

Så gør vi såd'n når vi cykler en tur
Cykler en tur, cykler en tur
Så gør vi såd'n når vi cykler en tur
Tidlig **onsdag** morgen

Så gør vi sådan når til skoven vi går
Skoven vi går, skoven vi går
Så gør vi sådan når til skoven vi går
Tidlig **søndag** morgen

Så gør vi såd'n når vi plukker søde æbler
Plukker søde æbler, plukker søde æbler
Så gør vi såd'n når vi plukker søde æbler
Tidlig **torsdag** morgen

16. Så går vi rundt om en enebærbusk

Muligheder for variation og progression

TRADITIONELT

Den traditionelle tekst har vi valgt fra i denne omgang og har i stedet givet et bud på aktiviteter, som kunne være aktuelle i en børnehaves hverdag. Det er i det hele taget en god melodi, som er meget taknemmelig at digte nye vers på. Vi har valgt at digte nye vers, hvor ugens dage stadigvæk er skelet i sangen. Alt efter børnenes alder, kan man snakke om ugedagene og om man laver noget forskelligt hver dag. Hvilke dage der er weekend etc.

KROPSBEVIDSTHED

tørklæder/cærteposer

Med tørklæder eller cærteposer, kan man synge hele sangen, hvor man "vasker" med sin cærtepose eller sit tørklæde. Det giver øget kropsbevidsthed og giver børnene et roligt øjeblik med sang, hvor de kan mærke sig selv - en slags "mindfulness" for børn. Man kan vælge at følge versene eller sammen med børnene bestemme hvad der skal vaskes næste dag.

BEVÆGELSESHISTORIE

Her kan man snakke med børnene om evt fritidsaktiviteter og hvilke dage man laver hvad eller hvad der er sjovt at lave i weekenden. Imens man synger om at danse, plukke æbler etc. har alle kroppen i bevægelse og kan gentage efter behov. Man kan selv digte nye bevægelser/aktiviteter, eller følge de nedskrevne vers.

TROMMER

Trommer kan man tromme på, men man kan også vende dem om og lege at det er gryder og lave mad. "Så gør vi sådan når vi laver lækker mad/spiser lækker mad/spiser risengrød/vasker gryden op..." Det kan være hyggeligt at have en aktivitet med trommerne, evt. før og efter man trommer, som kan være med til at skærpe koncentrationen og få ro på inden alle trommer. Det kan justere arousalniveau efter endt trommespil. Alle synger og "spiser dessert/vasker op", og den voksne kan stille og roligt samle trommer ind.

FOKUSPUNKTER

- Mindfulness
- Sanselighed
- Kropsbevidsthed
- Ugedage
- Bevægelse
- Fantasi

MUSIKALSKE PARAMETRE

- Dynamik
- Digte nye vers

LEGE

- Bevægelsehistorie
- Snak om ugedage
- Madsang
- Digte

REDSKABER

- Ærteposer
- Trommer